

Lov nr. 146 af 13.4.1938 om gældsbreve

Som ændret ved lov nr. 114 af 31.3.1960, lov nr. 408 af 30.11.1965, lov nr. 212 af 26.4.1973 og lov nr. 250 af 12.6.1975.

KAPITEL 1 Fælles bestemmelser

§ 1. Den, der udsteder et gælds brev, mister ikke derved indsigelser fra det retsforhold, der gav anledning til gælds brets udstedelse, medmindre andet er aftalt eller følger af særlige omstændigheder.

§ 2. Når et gælds brev er udstedt af flere, er udstederne forpligtet een for alle og alle for een, medmindre andet er aftalt.

Har en af dem betalt gælden, kan han afkræve hver enkelt af medskyldnerne hans del. Hvis en af medskyldnerne åbenbart ikke kan betale eller hans opholdssted er ubekendt, må de andre udrede hver sin del af, hvad han ikke har betalt. Det samme gælder, hvis han ikke har betalt sin del inden 14 dage, efter at krav herom er fremsat eller på betryggende måde afsendt til ham.

§ 3. Er der ikke truffet aftale om betalingsstedet, skal betaling erlægges på fordringshaverens bopæl, eller hvis han driver forretning, på forretningsstedet. Hvis fordringshaveren flytter til et andet land, eller fordringen erhverves af en person i et andet land skal betaling erlægges på det tidligere betalingssted.

Fordringshaveren kan dog fordre betalingen erlagt på et andet sted i det land, hvor betaling skal ske, såfremt dette ikke medfører væsentlig ulempe eller udgift for skyldneren.

Er fordringshaveren flyttet eller fordringen kommet på andre hænder, uden at skyldneren har fået at vide, hvor betaling

skal ske, medfører en deraf følgende forsinkelse med betalingen intet ansvar for skyldneren. Fordringshaveren må dække udgifter og tab, som skyldneren har haft, fordi han ikke kendte forandringen.

§ 4. Ved gældsbreve, der er udstedt til ihændehaveren, skal betaling dog ske i skyldnerens forretningslokale, når ikke andet er aftalt.

Samme regel anvendes på gældsbreve, der fremtræder som led i en sammenhørende udgivelse af et større antal gældsbreve med fælles tekst (massegældsbreve), eller som i anledning af indlån udstedes af banker eller andre, hvis virksomhed omfatter modtagelse af indlån.

§ 5. Er der ikke aftalt noget om betalingstiden, er skyldneren forpligtet til at betale gælden, så snart fordringshaveren forlanger det, og berettiget til at betale til enhver tid.

Hvis et gældsbrevs forfaldsdag eller sidste rettidige betalingsdag falder på en helligdag eller en lørdag eller på grundlovsdagen den 5. juni, udskydes forfaldsdagen, henholdsvis sidste rettidige betalingsdag, til den følgende søgnedag. Dette gælder også, når gældsbrevet lyder på betaling inden en vis frist, som udløber på en helligdag eller en lørdag eller på grundlovsdagen.

Lyder et gældsbreve på betaling i (11.) juni eller (11.) december termin, regnes den 11. som forfaldsdag, men betaling anses for rettidig, når den erlægges senest den 18. i måneden, eller når denne er en helligdag eller en lørdag, den følgende søgnedag. Ved andre gældsbreve har skyldneren kun løbedage, når det er aftalt.

§ 6. Har fordringshaverens forhold hindret betaling, skal skyldneren, så længe hindringen varer, ikke svare renter, selv om gælden forud skulle forrentes.

Hvis rimelig hensyntagen til fordringshaveren efter hindringens særlige beskaffenhed kræver, at skyldneren indsætter beløbet i bank eller sparekasse, må han tilsvare fordringshaveren, hvad der ville være indvundet herved.

§ 7. Lyder gældsbrevet på mønt, der ikke er gangbar på det sted, hvor betaling sker, kan betalingen, medmindre andet er aftalt, ske enten i den mønt, hvorpå gældsbrevet lyder, eller i stedets mønt efter værdien på betalingsdagen.

Betaler skyldneren ikke i rette tid et gældsbreve, hvis mønt ikke er gangbar på det sted, hvor betaling skal ske, og er gældsbreveets mønt faldet i kurs, har fordringshaveren krav på erstatning for det tab, han derved måtte have lidt. Hvis omstændighederne ikke giver grundlag for at opgøre tabet anderledes, kan han kræve betaling i mønt, der er gangbar på det sted, hvor betaling skulle ske, efter kursen på den dag, da gælden skulle være betalt.

Kurstabet skal dog ikke erstattes, hvis forhalingen beror på fordringshaverens forhold eller skyldes lovgivningsforanstaltninger, standsninger i den almindelige samfærdsel eller lignende uovervindelige hindringer, som skyldneren ikke burde have regnet med ved gældsbreveets udstedelse.

§ 8. (Ophævet ved lov nr. 250 af 12. juni 1975).

§ 9. Overdrages et gældsbreve til eje eller pant, indestår overdrageren for, at fordringen består. Dette gælder dog ikke ved gaver og heller ikke, når erhververen vidste, at fordringen ikke bestod, eller havde grund til mistanke derom.

§ 10. Overdrageren af et gældsbreve indestår kun for skyldnerens vederhæftighed, når han har påtaget sig det.

KAPITEL 2 Omsætningsgældsbreve

§ 11. Reglerne i dette kapitel kommer til anvendelse på omsætningsgældsbreve.

Omsætningsgældsbreve er:

1) Gældsbreve, der lyder på betaling til ihændehaveren el-

ler ikke angiver, hvem gælden skal betales til (ihændehaver-gældsbreve).

2) Gældsbreve, der lyder på betaling til bestemt person eller ordre (ordregældsbreve).

3) Gældsbreve, der giver pant i fast ejendom eller registreret skib eller luftfartøj, medmindre der i gældsbrevet er indført ordene »ikke til ordre« eller tilsvarende forbehold.

4) Gældsbreve, der lyder på betaling til en bestemt person (navnegældsbreve), når de utvetydigt angiver, at de skal være omsætningsgældsbreve.

§ 12. Får et ihændehavergælds brev påtegning om, at fordringen tilkommer en bestemt person, eller at det skal betales til en bestemt person eller ordre, vedbliver det at være undergivet denne lovs regler om ihændehavergældsbreve, medmindre påtegningen er underskrevet af skyldneren eller foretaget med hjemmel i gældsbrevet.

Massegældsbreve, der er udstedt til ihændehaveren eller til en bestemt person eller ordre, vedbliver at være omsætningsgældsbreve, selv om de af skyldneren forsynes med en påtegning om, at de er noteret på navn. De undergives for en del særlige regler ved denne lovs kapitler 5 og 6.

§ 13. Ved ihændehavergældsbreve formodes den, der har gældsbrevet i hænde, at have retten til at gøre fordringen gældende. Ved andre omsætningsgældsbreve formodes retten at tilkomme den, der har gældsbrevet i hænde, når det enten er stilet til ham eller er overdraget til ham eller til ihændehaveren ved skriftlige overdragelser, der fremtræder som en sammenhængende række.

§ 14. Når et ihændehavergælds brev er overdraget til eje eller pant af den, der sad inde med det, og erhververen har fået gældsbrevet i hænde, hindrer det ikke hans ret, at overdrageren var umyndig eller manglede ret til at råde over gældsbrevet, medmindre erhververen vidste dette eller ikke har udvist den agtpågivenhed, som forholdene krævede.

Ved andre omsætningsgældsbreve gælder det samme, dersom overdragelsen er foretaget af den, som efter § 13 formodes at have ret til at gøre fordringen gældende, eller af nogen, som med grund antoges at være identisk med ham eller at have fuldmagt til at overdrage for ham. Støtter overdrageren sin ret på tidligere overdragelser, behøver erhververen ikke at prøve deres ægthed eller gyldighed, medmindre omstændighederne giver grund dertil.

Forekommer der unoterede påtegninger om rettigheder på et massegælds brev, som er stilet til ihændehaveren, og som ikke kan fås noteret på navn, behøver erhververen ikke at tage hensyn til dem.

§ 15. Over for den, der ved overdragelse har erhvervet ret over et omsætningsgælds brev og fået det i hænde, kan udstederen ikke gøre gældende

at gældsbrevet var ugyldigt efter reglerne i lov nr. 242 af 8. maj 1917 om aftaler og andre retshandler på formuerettens område §§ 29–33, eller at det efter at være underskrevet af ham er udgivet uden hans vilje,

at han ikke har modtaget det aftalte vederlag eller har andre indsigelser fra det retsforhold, som gav anledning til gældsbreve udstedelse,

at betaling var sket før overdragelsen, eller at skyldforholdet i øvrigt var ophørt eller ændret ved aftale, modregningserklæring, opsigelse eller dom.

En indsigelse går dog ikke tabt, når erhververen vidste, at der forelå omstændigheder, hvorpå indsigelsen kunne støttes, eller havde grund til mistanke derom.

Har gældsbrevet fået en påtegning, der ikke let kan fjernes, om betaling eller andet forhold, hvorpå der kan støttes en indsigelse, bevares indsigelsen, selv om påtegningen var fjernet inden overdragelsen.

§ 16. Havde skyldneren betalt renter, der forfaldt før overdragelsen, kan han gøre dette gældende også over for en erhverver i god tro. Han beholder også alle andre indsigelser

mod krav på renter, der efter gældsbrevet skulle være betalt før overdragelsen.

Det samme gælder om afdrag, som efter gældsbrevet skal erlægges til bestemt angivne tidspunkter.

§ 17. Udstederen kan selv over for en erhverver i god tro påberåbe sig,

at gældsbrevet var falsk eller forfalsket, underskrevet på hans vegne uden fuldmagt dertil eller ugyldigt på grund af voldelig tvang (lov nr. 242 af 8. maj 1917 om aftaler og andre retshandler på formuerettens område § 28), mindreårighed, tinglyst umyndiggørelse og lavværgemål eller manglende fornuft (lov nr. 277 af 30. juni 1922 om umyndighed og værgemål § 65),

at gældsbrevet var erklæret dødt og magtesløst, eller at fordringen var ophørt eller forandret efter lovgivningens regler om deponering, forældelse, præklusion eller tvangsakkord.

§ 18. Over for den, som har fået et omsætningsgældsbrief i hænde ved overdragelse til eje eller pant, kan skyldneren kun kræve modregning med fordringer på overdrageren, hvis erhververen vidste, at skyldneren havde en fordring, der kunne benyttes til modregning, og at han ville lide tab ved overdragelsen, dersom den afskar modregning.

Adgangen til at modregne fordringer, der udspringer af samme retsforhold som gældsbrevsfordringen, bevares dog trods overdragelsen, medmindre andet følger af reglerne om indsigelser fra dette forhold.

§ 19. Betaler skyldneren et ihændeavgældsbrief til den, der sidder inde med det, frigøres han, selv om modtageren var umyndig eller manglede ret til at modtage betalingen, medmindre han vidste dette eller ikke har udvist den agtpågivenhed, som forholdene krævede, for at undgå, at beløbet kom i urette hænder.

Ved andre omsætningsgældsbreve gælder det samme, hvis betaling er sket til den, som efter § 13 formodes at have ret til

at gøre fordringen gældende, eller til nogen, som med grund antoges at være identisk med ham eller at have fuldmagt fra ham til at modtage betaling. Støtter modtageren sin ret på tidligere overdragelser, behøver skyldneren ikke at prøve deres ægthed eller ugyldighed medmindre omstændighederne giver grund dertil.

§ 20. Når et omsætningsgældsbrief er overdraget til eje eller pant, kan skyldneren med frigørende virkning betale forfaldne renter til overdrageren, medmindre han vidste, at denne ikke længere havde ret til at modtage betalingen, eller havde grund til mistanke derom. Det samme gælder om afdrag, som efter gældsbrevet skal erlægges til bestemt angivne tidspunkter.

Betaling til overdrageren fra en kautionist eller i øvrigt fra andre end gældsbrevs-skyldneren virker ikke frigørende, medmindre såvel den betalende som skyldneren var i god tro.

Hvis gældsbrevsforpligtelsen uden fordringshaverens medvirken er gået over på en ny skyldner, frigøres denne ikke ved betaling til overdrageren, medmindre også den tidligere skyldner var i god tro eller den, til hvem gældsbrevet er overdraget, ved overdragelsen vidste, at forpligtelsen var gået over på den nye skyldner.

§ 21. Skyldneren er kun forpligtet til at betale gælden mod udlevering af gældsbrevet. Drejer det sig ikke om et ihændeavgældsbrief, kan skyldneren desuden kræve kvittering på gældsbrevet.

Betaler han efter forfaldstid afdrag, der efter gældsbrevet skal erlægges til bestemt angivne tidspunkter, kan han kun forlange særskilt kvittering. Andre afdrag kan han tillige kræve afskrevet på gældsbrevet.

Når skyldneren har interesse deri, kan han kræve, at fordringshaveren påtegner gældsbrevet kvittering om afdrag, som er betalt.

Opsiges gældsbrevet, kan skyldneren forlange, at det får påtegning herom.

§ 22. *Pantsætning af et omsætningsgældsbrief og anden overdragelse til sikkerhed har ikke gyldighed mod overdragerens kreditorer, medmindre erhververen har fået gældsbreven i hænde.*

§ 23. *Rentekuponer til massegældsbreve følger lovens regler om ihændeavgældsbreve.*

Bestemmelser i gældsbrevenes fælles tekst er bindende for den, der erhverver en kupon. Han må også finde sig i den indsigelse, at det gældsbrief kuponen hørte til, er ugyldigt, fordi det ikke er udgivet af udstederen.

Når gældsbreven med hjemmel i den fælles tekst er udtrukket eller på lignende måde forfaldet til indfrielse, giver senere forfaldende kuponer ikke krav på betaling.

Skyldneren kan ikke påberåbe sig § 19, hvis han særskilt indfrier en kupon mere end en måned før forfaldsdag. Overdrages en kupon særskilt inden samme tid, anvendes §§ 14 og 15 ikke.

Overdrages kuponer sammen med gældsbreven, får erhververen ikke bedre ret med hensyn til kuponerne end med hensyn til gældsbreven.

§ 24. *Udbyttekuponer, der hører til et aktiebrev eller andet bevis for andelsret i et selskab, følger ligeledes reglerne om ihændeavgældsbreve.*

Selskabets vedtægter er bindende for den, der erhverver en kupon. Han må også finde sig i den indsigelse, at aktiebrevet eller andelsbeviset ikke gav andelsret i selskabet, dengang kuponen forfaldt.

Overdrages en kupon særskilt, inden udbyttet er fastsat, anvendes §§ 14 og 15 ikke.

Overdrages kuponer sammen med aktiebrevet eller andelsbeviset, får erhververen ikke bedre ret med hensyn til kuponerne end med hensyn til aktiebrevet eller andelsbeviset.

På kuponer, hvorefter et bestemt beløb udbetales på et i kuponen angivet tidspunkt, finder bestemmelsen i § 23, stk. 4, tilsvarende anvendelse.

§ 25. *Fordringen ifølge en rente- eller udbyttekupon falder bort, hvis kuponen ikke er forevist til betaling inden 3 år fra forfaldsdagen eller inden udløbet af den længere frist, der måtte være tilsikret kuponejerne. 3 års fristen kan ikke forkortes.*

Den, der inden fristens udløb har anmeldt for skyldneren, at hans kupon er bortkommet, og som antagelig gør sin ejendomsret, kan efter fristens udløb forlange kuponens beløb betalt. Kravet forældes efter reglerne i lov nr. 274 af 22. december 1908.

KAPITEL 3 Simple gældsbreve

§ 26. *Reglerne i dette kapitel finder kun anvendelse på simple gældsbreve, hvorved forstås navnegældsbreve, der ikke falder ind under § 11 nr. 3 eller 4.*

§ 27. *Overdrages et simpelt gældsbrief til eje eller pant, får erhververen ikke bedre ret end overdrageren, medmindre andet følger af særlige retsregler.*

§ 28. *En fordring på overdrageren kan skyldneren benytte til modregning, medmindre han har erhvervet fordringen efter det tidspunkt, da han fik kundskab eller formodning om overdragelsen. Var fordringen uforfalden på dette tidspunkt, kan den dog bruges til modregning, hvis den forfaldt senest samtidigt med gældsbrevsfordringen.*

§ 29. *Er et simpelt gældsbrief overdraget til eje eller pant, kan skyldneren dog, når andet ikke følger af gældsbrevs særlige beskaffenhed, med frigørende virkning betale til overdrageren, medmindre han vidste, at denne ikke længere havde ret til at modtage betalingen, eller han ikke har udvist den agtpågivenhed, som forholdene krævede.*

§ 30. Når skyldneren betaler til den, til hvem et simpelt gælds-brev skriftlig er overdraget til eje eller pant, hindrer det ikke hans frigørelse, at overdragelsen var ugyldig. Skyldneren frigøres dog ikke, hvis han vidste dette eller havde grund til mistanke derom, og heller ikke, hvis overdragelsen var ugyldig af en af de grunde § 17 nævner.

§ 31. Overdragelse af et simpelt gælds-brev til eje eller pant har ikke gyldighed mod overdragerens kreditorer, medmindre skyldneren fra overdrageren eller erhververen har fået underretning om overdragelsen.

Har fordringshaveren overdraget gælds-brevet til flere forskellige, går en senere erhverver forud, når skyldneren først har fået underretning om overdragelsen til ham og erhververen var i god tro ved underretningen.

Når en handelsvirksomhed eller en bogføringspligtig erhvervsvirksomhed af anden art overdrages med virksomhedens udestående fordringer, anvendes disse regler dog kun, hvis overdragelsen sker til sikkerhed.

Medfører gælds-brevets særlige beskaffenhed, at skyldneren ikke frigøres ved at betale til andre end ihændehaveren, får overdragelsen gyldighed mod overdragerens kreditorer, når erhververen har fået gælds-brevet i hænde. Har fordringshaveren overdraget fordringen til flere forskellige, går en senere erhverver forud, når han har fået gælds-brevet i hænde i god tro.

KAPITEL 4

Kontrabøger for modtagne indlån

§ 32. Kontrabøger, som til bevis for indskud udstedes af banker, sparekasser eller andre, hvis almindelige virksomhed omfatter modtagelse af indlån, er undergivet reglerne i denne lovs kapitel 1 og 3, medmindre andet følger af §§ 33–35.

§ 33. Aftale om, at penge, der indestår på kontrabog, udbetales til enhver, der møder med bogen, kan kontrabogens udsteder kun påberåbe sig, når den er indført i kontrabogen på løjnefaldende måde.

Udbetaling til en uberettiget ihændehaver virker ikke frigørende, hvis han ikke har opgivet det navn, kontoen lyder på. Dersom særlige omstændigheder opfordrer hertil, må der afkræves den mødende bevis for hans ret til at hæve på bogen.

§ 34. Overdragelse af en kontrabog til eje eller pant får først gyldighed mod overdragerens kreditorer, når kontrabogens udsteder har noteret overdragelsen på kontoen i sine bøger og meddelt erhververen dette med angivelse af, hvilket beløb der indestår på kontoen. Når notering begæres af kontohaveren, og bogen forelægges udstederen, påhviler det denne at foretage notering og give erhververen meddelelse, medmindre udstederens vedtægter udelukker notering af overdragelser.

Har kontrabogens ejer overdraget ret over bogen til flere forskellige, går en senere erhverver forud, når han får sin ret noteret på kontoen og modtager meddelelse derom i god tro.

Hvis der kan hæves på bogen af enhver ihændehaver, kræves det yderligere, at erhververen har fået kontrabogen i hænde.

§ 35. Kontrabogens udsteder kan ikke kræve modregning med fordringer på overdrageren, når han har givet erhververen meddelelse som nævnt i § 34. Han kan heller ikke gøre gældende, at han ikke skyldte beløbet, medmindre erhververen vidste dette eller havde grund til mistanke herom.

Såfremt udstederen gyldigt har forbeholdt sig ret til at betale til enhver, der møder med kontrabogen, bevarer han trods notering om overdragelsen sin adgang til at betale til ihændehaveren, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt.

KAPITEL 5

Notering af massegældsbreve

§ 36. Dette kapitels regler anvendes på

1) Massegældsbreve, som er omsætningsgældsbreve og udtaler, at de kan noteres på navn.

2) Massegældsbreve, som er udstedt før lovens ikrafttræden, og som hidtil var genstand for notering i henhold til forordning af 21. juni 1844.

§ 37. Gælds brevet betragtes som noteret på navn, når det er stilet til en bestemt person, eller når skyldneren har forsynet det med påtegning om, at det er noteret på navn. Navnet behøver ikke at være påført gælds brevet.

Gælds brevet anses som noteret på ihændehaveren, når skyldneren har forsynet det med påtegning om, at det er noteret på ihændehaveren.

Skyldnerens påtegning bevidner, at der på gælds brevets rubrik i hans noteringsbog er indført henholdsvis den berettigedes navn eller bemærkning om, at gælds brevet er overdraget til ihændehaveren. Som indførelse af den berettigedes navn betragtes også bemærkning om, at rådighed eller medrådighed over gælds brevet tilkommer en bestemt person.

§ 38. Betaler skyldneren et på navn noteret gælds brev til en person, der støtter sin ret på en unoteret overdragelse, frigøres han ikke, dersom det viser sig, at overdragelsen fra den noterede ejer var falsk. Skyldneren kan nægte at betale til den, der støtter sin ret på en unoteret overdragelse.

§ 39. På gælds brevets overdragelse til eje eller pant anvendes reglerne i § 14 med følgende ændringer:

Hvis gælds brevet ved overdragelsen var noteret på en andens navn end overdragerens, fortrænger hververeren først den noterede ret, når gælds brevet er blevet noteret på hans navn eller på ihændehaveren, og retten går ikke tabt, hvis er-

hververen, inden han modtog meddelelse om noteringen, har fået at vide, at overdrageren manglede ret til at råde over gælds brevet.

En noteringspåtegning, der var fjernet inden overdragelsen er ikke til hinder for, at hververen vinder ret over gælds brevet, medmindre dettes udseende gav grund til mistanke.

Når gælds brevet ved overdragelsen har en ægte noteringspåtegning, hindrer det ikke hververens ret, at den foranstående overdragelsesrække ikke hang sammen.

§ 40. Når den, på hvis navn et gælds brev er noteret, anmelder for skyldneren, at gælds brevet er frakommet ham, må skyldneren ikke på tredjemands begæring notere gælds brevet på ny, og skyldneren frigøres ikke ved at betale gælds brevet eller udlevere nyt kuponark til en uberettiget ihændehaver.

Hvis anmelderens bopæl ikke meddeles skyldneren og heller ikke kendes af ham, afvises anmeldelsen. Virkningen af anmeldelsen falder bort, når en ihændehaver af gælds brevet får sin ret til at råde over gælds brevet fastslået ved erkendelse fra anmelderen eller endelig dom over ham. Bor anmelderen i udlandet, og har han ikke i anmeldelsen udpeget en stedfortræder her i landet, kan sagen anlægges her i landet på det sted, hvor notering begæres.

Hvis en ihændehaver har meldt sig, men han ikke rejser sag mod anmelderen inden tre måneder, efter at han er blevet afvist af skyldneren, skal den omstændighed, at gælds brevet er blevet forelagt skyldneren, ikke udelukke dets mortifikation, når det har vist sig umuligt at opspore den, der meldte sig med gælds brevet.

§ 41. For at formindske faren for, at falske overdragelser anmeldes til notering, påhviler det skyldneren i det omfang, justitsministeren bestemmer, at foretage stikprøvevis kontrol af noteringerne ved udsendelse af skriftlig meddelelse om den foretagne notering til den, på hvis navn gælds brevet forud var noteret, og hvis adresse var påført gælds brevet eller i øvrigt let kan udfindes.

Mod gebyr af højst 1 krone kan den, der får et gælds brev noteret på navn, fordre meddelelse i anbefalet brev om notering af overdragelse eller ophævelse af hans ret over gælds brevet.

Om antallet af udsendte meddelelser og modtagne indsigelser aflægges skyldneren beretning til justitsministeren.

§ 42. Nærmere regler om fremgangsmåden ved notering og om de i § 41 omhandlede forhold fastsættes af justitsministeren efter forhandling med ministeren for handel, industri og søfart.

KAPITEL 6

Forældelse af masse gælds breve og kuponer

§ 43. Fordringen efter et masse gælds brev forældes 10 år fra forfaldsdagen, når denne er kalendermæssig bestemt i dokumentet eller med hjemmel i dettes tekst hidført ved offentlig bekendtgørelse om udtrækning eller om opsigelse fra skyldnerens side.

10 år efter udstedelsen forældes masse gælds breve, der kan kræves betalt til enhver tid (på anfordring).

Andre masse gælds breve forældes i 20 år fra forfaldsdagen.

Fristen kan forlænges eller forkortes ved udtrykkelig bestemmelse i gælds brevet.

Har skyldneren i forældelsestiden indløst en gyldig rentekupon, løber forældelsen af gælds brevet tidligst fra kuponens forfaldsdag.

§ 44. Masse gælds breve, der er deponeret hos skyldneren (indskrevet) forældes også, når der efter deponeringen er gået 20 år, uden at renter er betalt.

§ 45. Når et masse gælds brev med rentekuponer ikke giver fordringshaveren ret til at kræve kapitalen tilbagebetalt, for-

ældes fordringen – bortset fra, hvad der følger af § 44 – først, når der er forløbet 3 år efter den rentetermin, til hvilken den sidste af de udgivne rentekuponer er forfaldet til indløsning, uden at der er fremsat krav om nye rentekuponer, og kun, hvis der i de sidste 20 år ikke er fremkommet nogen rentekupon fra dette tidsrum til indløsning.

§ 46. Fordringen ifølge en rente- eller udbyttekupon, der rettidig er forevist til betaling, jfr. § 25, stk. 1 forældes i 10 år fra forevisningen.

§ 47. Forældelsen afbrydes ved, at fordringshaveren inden fristens udløb enten erhverver skyldnerens erkendelse af gælden eller foretager retslige skridt mod ham og uden uforment ophold forfølger disse til erhvervelse af forlig, dom eller anden retsafgørelse. Har skyldneren standset sine betalinger, kan forældelsen derhos afbrydes ved skriftlig anmeldelse af kravet.

§ 48. Forældelse af et masse gælds brev medfører ikke bortfald af krav ifølge rentekuponer, der er forfaldet senest den dag, da gælds brevet blev forældet.

Om forældelsen skal der i det omfang, hvori det hjemles ved lov om mortifikation af værdipapirer § 15, ske anmeldelse til det dér omhandlede kartotek.

§ 49. Den, der inden udløbet af de i §§ 43, 44 eller 46 nævnte forældelsesfrister har anmeldt for skyldneren, at hans fordringsdokument er gået tabt, og som antageligvis sin ejendomsret, kan efter fristens udløb kræve fordringen betalt. Kravet forældes efter reglerne i lov nr. 274 af 22. december 1908.

KAPITEL 7

Overgangsbestemmelser

§ 50. Denne lov træder i kraft den 1. juli 1938.

§ 51. Lovens kapitel 1–6 anvendes også på gældsbreve og kuponer, der er udstedt før lovens ikrafttræden, medmindre andet følger af §§ 52–59.

§ 52. Bestemmelserne i lovens §§ 1–5 og 7 finder kun anvendelse på gældsbreve, der er udstedt efter lovens ikrafttræden.

§ 53. Lovens § 6 anvendes i alle tilfælde, hvor betalingstiden indtræder efter lovens ikrafttræden.

§ 8 kommer til anvendelse på ældre gældsbreve, når det forhold, der giver anledning til at påkalde gældsbreven's bestemmelser, er indtrådt efter lovens ikrafttræden.

§ 54. Ved anvendelsen af lovens regler skal ældre navnegældsbreve behandles, som om de var stillet til en bestemt person eller ordre, medmindre der i gældsbreven er indføjet ordene »ikke til ordre« eller tilsvarende forbehold. I stedet for § 14 skal ældre retsregler dog anvendes, medmindre gældsbreven er et masse-gælds-brev eller bærer en udstedelsesdag, der ligger efter lovens ikrafttræden.

§ 55. § 12 anvendes, selv om påtegningen er givet før lovens ikrafttræden.

Reglen i § 20 om, at afdrag kan betales med frigørende virkning til overdrageren skal, når overdragelsen er sket før lovens ikrafttræden, kun anvendes, dersom erhververen for-sømmer at underrette skyldneren om overdragelsen.

§ 56. Hvis en rente- eller udbyttekupons forfalds-dag er kommet før lovens ikrafttræden, regnes de i § 25 nævnte 3 år fra ikrafttrædelsesdagen. Fordringen bortfalder dog i hvert fald, når den ville være faldet bort efter hidtil gældende ret.

§ 57. Ved kontrabøger, der er udstedt før lovens ikrafttræden, kan udstederen uanset § 33, stk. 1, påberåbe sig bestemmelser i sine vedtægter eller forretningsbetingelser, når disse er optaget i kontrabogen. Udstederen vil dog ved en kontrabogs første præsentation for ham efter lovens ikrafttræden have at give bogen påtegning i overensstemmelse med det i § 33, stk. 1, angivne.

§ 58. Forordning af 21. juni 1844 finder anvendelse på enhver notering, som før nærværende lovs ikrafttræden er sket i henhold til forordningen. Dog vinder en erhverver ret i overensstemmelse med § 39, stk. 1 og 2, overalt hvor den notering, han påberåber sig, er sket efter lovens ikrafttræden, ligesom § 39, stk. 3, anvendes overalt, hvor overdragelsen er sket, efter at loven er trådt i kraft.

§ 59. I de første 3 år efter lovens ikrafttræden skal forældelse i henhold til kapitel 6 ikke kunne indtræde, medmindre fordringen også ville være forældet efter ældre rets regler.

KAPITEL 8

Ændringer i andre love

§ 60. D.L. 1–23–13 og 14 – for Færøernes vedkommende N.L. 1–21–13 og 14 –, forordning af 6. oktober 1753 § 9, forordning af 9. februar 1798, forordning af 21. juni 1844, lov af 6. april 1855 § 3, lov nr. 18 af 28. januar 1871 samt alle særlige regler om vekselobligationer ophæves.

§ 61. Denne lovs § 2 skal anvendes også på samkautionsister.

§ 62. Hvis den, der ifølge aftale skylder et bestemt pengebeløb, ikke betaler i rette tid, skal han svare en årlig rente, der svarer til den til enhver tid fastsatte officielle diskonto med et tillæg på 2 pct., fra den dag, da gælden skulle være betalt.

Gældsbreven

Fordringshaveren må dog minde skyldneren om bet
når det kræves af rimelig hensyntagen til skyldnerens
ser. Forsømmer han dette, fritages skyldneren for an
forhalingsrente, indtil påkrav gives.

Såfremt pengeskyld i andre tilfælde ikke betales
tid, skal skyldneren betale den i stk. 1 nævnte rente j
dag, da fordringshaveren påbegyndte retsforfølgning t
ling af gælden. Hvor særlige forhold begrunder det, k
ten bestemme, at renten skal løbe fra et tidligere eller
tidspunkt, eller at der under sagen kun skal svares en
rente.

Kunne fordringshaveren på andet grundlag kræve en
re rente, bevarer han retten hertil. Han beholder også
til erstatning for tab, som renten ikke dækker.

Det har sit forblivende ved de lovbestemmelser, der f
ter forhalingsrenter for særlige forhold. Fører de til en
rente, skal skyldneren dog betale den i stk. 1 nævnte ren
den dag, da fordringshaveren påbegyndte retsforfølgning.

Foranstående regler finder anvendelse i alle tilfælde,
betalingstiden indtræder efter 1. juli 1938.